

BESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN
GELDERLAND

Wet natuurbescherming hoofdstuk 3, ontheffing soorten

Datum besluit : 19 december 2017
Onderwerp : Wet natuurbescherming – 2017-010458 – Hoeghen Camp 25-27, 29 en 30-36, Heukelum, gemeente Lingewaal
Activiteit : Vervangen dakgoten Hoeghen Camp 25-27, 29 en 30-36, Heukelum
Verlenen/weigeren : verlenen ontheffing
Aanvrager : Kleurrijk Wonen te Tiel
Zaaknummer : 2017-010458

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Stichting Kleurrijk Wonen, Laan van Westroijen 6, 4003AZ te Tiel, hierna te noemen de aanvrager, van 13 juli 2017 om een ontheffing te verkrijgen op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst wordt de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje '*beoordeling*' wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met enkele algemene bepalingen en een toelichting op het verdere procesverloop ('*overige verplichtingen*' en '*zienswijzen*').

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 13 juli 2017 ontvingen wij een aanvraag van Stichting Kleurrijk Wonen voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3, op grond van artikel 3.1 lid 2 van de Wnb voor het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten of rustplaatsen van de Huismus.

De ontheffing wordt aangevraagd voor het aanbrengen van nieuwe dakgoten aan de panden aan de Hoeghen Camp 25-27, 29 en 30-36 te Heukelum.

De aanvraag vindt plaats in het kader van het in de wet genoemd belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.

De aanvraag en de Natuurtoets huismus Heukelum, complex 202023 (2017) maken deel uit van deze ontheffing.

Er is niet eerder een besluit op grond van de Wnb genomen voor dit project (werkzaamheden aan complex 202023). Voor de complexen 202017 en 202020 is eerder wel ontheffing verleend in het kader van de Flora- en faunawet (27 juli 2016, met kenmerk FF/75C/2016/0024).

Uit de aanvraag blijkt dat er geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Het ontwerpbesluit heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Wij hebben binnen deze termijn geen zienswijzen ontvangen.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op artikel 3.8 lid 1 van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Stichting Kleurrijk Wonen te Tiel;

voor de soorten, van de verboden en voor de belangen zoals weergegeven in tabel 1.

Tabel 1 Soorten, verboden en belangen

Soort	Verbod		Belang ¹
Huismus (<i>Passer domesticus</i>)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen van nesten, rustplaatsen van vogels.	A

¹ Belangen: A. Artikel 3.3, lid 4 onder b1 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.

Op grond van artikel 5.3, lid 1 van de Wnb zijn aan deze ontheffing de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor de locatie, zoals aangegeven op figuur 1 in bijlage 1.
2. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soorten, verboden en belangen zoals weergegeven in tabel 1.
3. De geldigheidsduur van deze ontheffing eindigt op 15 oktober 2022;
4. Deze ontheffing wordt uitsluitend gebruikt door (medewerkers van) de ontheffinghouder of aantoonbaar in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts)personen. De ontheffinghouder blijft daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. De in voorschrift 4 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de vergunde activiteit wordt uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en toont deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
6. De in voorschrift 4 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
7. Binnen twee weken na realisering van de activiteit/het project dient een gereedmelding te worden gedaan aan de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-010458.

8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-010458.
9. Indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 3 noodzakelijk zijn, dient de ontheffinghouder onverwijld contact op te nemen met de Provincie Gelderland.

Specifieke voorschriften

10. De werkzaamheden worden uitgevoerd vanaf het moment van ontheffingverlening, tot bij voorkeur drie maanden vóór het begin van het komende broedseizoen van de Huismus (1 maart 2018). Wanneer deze termijn niet haalbaar is, worden de werkzaamheden uiterlijk 1 februari 2018 afgerond.
11. De werkzaamheden vinden plaats buiten vorstperioden en perioden met harde wind.
12. Alternatieve nestgelegenheden voor de Huismus dienen minimaal 3 maanden voor het komende broedseizoen (maart t/m augustus) te worden geplaatst. Wanneer deze termijn niet haalbaar is, dienen de nesten uiterlijk eind februari geplaatst te zijn.
13. Voor elke verblijfplaats die aangetast of verwijderd wordt, worden minimaal twee nieuwe permanente verblijfplaatsen aangeboden, zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke verblijfplaats. Dit komt neer op minimaal 16 vervangende nestplaatsen. Per meter mussenvide zijn twee openingen (0,50 m uit elkaar) beschikbaar, waardoor er minimaal 8 meter vide moet worden aangeboden. In Figuur 2 van Bijlage 2 zijn de locaties van de vervangende voorzieningen aangegeven.
14. Om verstoring tegen te gaan dienen de werkzaamheden zoveel mogelijk overdag plaats te vinden. Bij eventuele werkzaamheden gedurende de avond en nacht wordt objectgerichte verlichting gebruikt.
15. Tijdens en na afloop van de renovatiewerkzaamheden vindt er controle plaats door een deskundige op het gebied van de Huismus.
16. De deskundige op het gebied van de Huismus rapporteert in de vorm van een logboek / verslag over de uitgevoerde mitigerende maatregelen uiterlijk 2 weken na afronding van de werkzaamheden aan de Provincie Gelderland, via emailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-010458.

BEOORDELING

Project

In de aanvraag beschreven project

Aan diverse wooncomplexen in Heukelum, die in beheer zijn van woningcorporatie Kleurrijk Wonen, vinden van september 2017- februari 2018 werkzaamheden plaats.

Voor complex 202023 staat binnenkort vervanging van de dakgoten gepland. Complex 202023 betreft sociale huurwoningen aan de Hoeghen Camp, gelegen in het noorden van Heukelum. Het betreft elf woningen aan de Hoeghen Camp met de huisnummers: 25-27, 29 en 30-36 (even en oneven). Aan de zuidoost- en zuidwestzijde van het complex ligt een vrij brede groenstrook met bomen, hagen en gras.

De werkzaamheden kunnen verstorend zijn voor nestelende huismussen, omdat met het vervangen van de goten en het verwijderen van zogenaamd vogelschroot, nesten worden vernietigd. Er worden geen werkzaamheden uitgevoerd aan omliggende panden en de beplantingen in de tuin worden niet verwijderd.

In figuur 1 van Bijlage 1 is het plangebied met de aan te pakken woningen weergegeven.

Onderzoek

In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek

Eerst is er voor het renovatieproject een quickscan uitgevoerd (op 28 februari 2017), naar de aard en omvang van potentieel voorkomende beschermde soorten. Voor dit literatuuronderzoek is gebruik gemaakt van bekende verspreidingsgegevens uit de NDFF, verspreidingsatlassen, archiefgegevens van Bureau Viridis en vrij beschikbare verspreidingsgegevens. Op basis van dit literatuuronderzoek is een lijst samengesteld, welke soorten er in het plangebied verwacht kunnen worden. Tijdens daaropvolgend veldonderzoek is aandacht besteed aan deze mogelijk voorkomende soorten. Gebleken is dat alleen de Huismus beïnvloed zou worden door werkzaamheden buiten het broedseizoen. De andere voorkomende (vogel-)soorten worden niet beïnvloed zolang er buiten de gevoelige perioden wordt gewerkt. Nesten van de Gierzwaluw zijn niet gevonden, maar mochten ze wel aanwezig zijn, dan worden ze niet beïnvloed door het vervangen van de goten. Dat geldt ook voor mogelijk aanwezige vleermuizen: er worden geen eventuele vleermuisverblijfplaatsen vernietigd of ongeschikt gemaakt door de werkzaamheden. Soorten die op de provinciale vrijstellingslijst voorkomen zijn niet nader onderzocht. Het plangebied is op 12 en 26 april 2017 door middel van aanvullend veldonderzoek onderzocht naar de aanwezigheid van (nesten van) de Huismus. Beide onderzoeken vonden plaats in de ochtend.

Huismus

Het plangebied is op 12 en 26 april 2017 door middel van veldonderzoek onderzocht naar het voorkomen van de Huismus en de aanwezigheid van nesten van de Huismus. Beide onderzoeken vonden plaats in de ochtend. Er is gewerkt conform de Soortenstandaard Huismus (Ministerie van EZ, 2014), dat tijdens het onderzoek vigerend was.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

In totaal zijn 8 nesten van de Huismus onder de dakpannen van de elf woningen aan de Hoeghen Camp van complex 202023. Alle nesten bevonden zich boven de dakgoot onder de onderste twee rijen dakpannen. De vogelschroot die bij de onderzochte huizenblokken aanwezig is functioneerde niet goed meer. De vogels kunnen het passeren en de nesten bevinden zich achter de vogelschroot.

Er is in de directe omgeving voldoende habitat voor de Huismus. Er zijn groene struiken en hagen als dekking en voedselvoorziening (insecten) en er is elders in de wijk een ruim aanbod aan (potentiële) nestgelegenheden.

In de aanvraag beschreven factoren die effecten kunnen veroorzaken

Bij het vervangen van de dakgoten gaan alle 8 aangetroffen nestplaatsen van de Huismus verloren, aangezien samen met het vervangen van de dakgoten ook de vogelschroten worden verwijderd. Deze vogelschroten zijn in zeer slechte staat en moeten, samen met de goten, vervangen worden. De nesten zijn direct achter de in ongerede geraakte vogelschroten gebouwd en die houden het nestmateriaal tegen. Het vervangen van de dakgoten vergt een beperkte tijd per huis (1 á 2 dagen) en de werkzaamheden bestaan uit het losschroeven van de oude goten en vervangen door de nieuwe. Dit betekent dat de tijdspanne waarin de huismussen verstoord worden, beperkt zal zijn en dat verblijfplaatsen van vleermuizen en gierzwaluwen (als ze al aanwezig zijn) niet beïnvloed worden.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

Door de werkzaamheden zullen de huidige nesten van de Huismus permanent niet meer beschikbaar zijn voor de soort. Niet alleen verdwijnen daardoor nestplaatsen, maar tevens rust- en verblijfplaatsen voor de Huismus tijdens perioden met extreme koude of wind of tijdens regenachtige dagen, wanneer de nesten gebruikt worden als slaapplaats. Er is niet gekozen voor vervanging door tijdelijke nestgelegenheid, bijvoorbeeld in de vorm van nestkasten, omdat dit ongunstiger uitvalt, dan het voor een paar dagen niet beschikbaar zijn van de aanwezige nestgelegenheid. Om de tijdelijke nestgelegenheid effectief te maken, moet immers de bestaande nestgelegenheid ruim vóór de werkzaamheden ongeschikt gemaakt worden en zijn de bestaande nesten gedurende langere tijd niet bereikbaar, dan de paar dagen die nu aan de orde is.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet voldoende in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Ten aanzien van de uitvoering van werkzaamheden worden de volgende maatregelen toegepast:

- De werkzaamheden worden uitgevoerd vanaf het moment van ontheffingverlening, tot bij voorkeur drie maanden vóór het begin van het komende broedseizoen (1 maart 2018). Wanneer deze termijn niet haalbaar is, worden de werkzaamheden uiterlijk 1 februari 2018 afgerond.
- De werkzaamheden vinden plaats buiten koude perioden en perioden met harde wind.
- Alternatieve nestgelegenheden worden bij voorkeur minimaal 3 maanden voor het komende broedseizoen (april-augustus) geplaatst. Wanneer deze termijn niet haalbaar is, dienen de nesten uiterlijk eind februari geplaatst te zijn.
- Voor elke verblijfplaats die aangetast of verwijderd wordt, dienen minimaal twee nieuwe verblijfplaatsen aangeboden te worden, zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke verblijfplaats. Dit komt neer op 16 vervangende nestplaatsen. Per meter mussenvide zijn twee openingen (0,50 m uit elkaar) beschikbaar, waardoor er minimaal 8 meter vide moet worden aangeboden. In Figuur 2 van Bijlage 2 zijn de locaties van de vervangende voorzieningen aangegeven.
- Om verstoring tegen te gaan dienen de werkzaamheden zoveel mogelijk overdag plaats te vinden. Bij eventuele werkzaamheden gedurende de avond en nacht wordt objectgerichte verlichting gebruikt.

In de aanvraag beschreven overtreding van verbodsbepalingen

Aan de hand van het voorgaande is in de aanvraag bepaald welke verbodsbepalingen worden overtreden. Dit is aangegeven in het aanvraagformulier. Er is ontheffing aangevraagd voor de soorten en verboden genoemd in tabel 1.

Beoordeling van de resultaten van het ecologisch onderzoek

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek voor wat betreft de Huismus en de overige potentieel voorkomende soorten voldoende is uitgevoerd. Wij kunnen de conclusies uit dit onderzoek onderschrijven.

Andere bevredigende oplossing

In de aanvraag beschreven andere bevredigende oplossingen

Alternatieve locatie

Het project is locatiegebonden vanwege de renovatie van bestaande woningen. Een alternatieve locatie voor het uitvoeren van de werkzaamheden is dan ook geen optie.

Alternatieve wijze van uitvoering

Om de woningen toekomstbestendig te maken dienen er renovatiewerkzaamheden aan de dakgoten en het dak (vervangen/verwijderen vogelschroot) verricht te worden. Daar zijn geen alternatieven voor. Door de gekozen mitigerende maatregelen en wijze van uitvoering worden negatieve effecten voor de Huismus zoveel mogelijk beperkt. Zeker daar de tijdspanne van werkzaamheden per huis beperkt blijft.

Alternatieve periode van uitvoering

De werkzaamheden worden buiten het broedseizoen van de Huismus uitgevoerd en tijdens vorstperioden wordt er niet gewerkt. Dit is opgenomen in de voorschriften. Hiervoor zijn geen alternatieven.

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

Er zijn geen alternatieve locaties, wijze van uitvoering en periodes voorhanden die minder negatieve effecten op de Huismus hebben.

Conclusie

Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.

Belang

In de aanvraag beschreven belangen

Het in de aanvraag beschreven wettelijk belang is, dat de werkzaamheden plaatsvinden in het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid. De renovatie van de dakgoten kan gezien worden als noodzakelijke maatregel om ervoor te zorgen dat de woning op de lange termijn bewoonbaar blijft. Het bewoonbaar blijven van de woning is essentieel voor het behoud van nestplaatsen voor de Huismus.

Beoordeling van belangen

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belangen. Het betreft de belangen die zijn weergegeven in tabel 1.

Gunstige staat van instandhouding

In de aanvraag beschreven effect op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

De Huismus is opgenomen op de Rode Lijst broedvogels in de categorie 'Gevoelig'. De landelijke trend van de soort geeft een achteruitgang van meer dan 50%. De Huismus behoort

tot de soorten die de laatste decennia sterk tot zeer sterk zijn afgenomen en (toch) algemeen zijn.

De werkzaamheden doen geen afbreuk aan de staat van instandhouding van de Huismus. Het huidige aanbod aan nestlocaties, rust- en slaapplekken is tijdelijk niet beschikbaar, maar in het nieuwe broedseizoen worden voldoende alternatieve nestplaatsen aangeboden.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

Het uitvoeren van de mitigerende maatregelen als bedoeld in de Natuurtoets leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de Huismus.

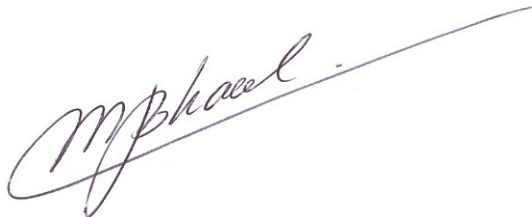
Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Hoogachtend,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

M.J.B. Kaal

Beroep

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van het besluit hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.

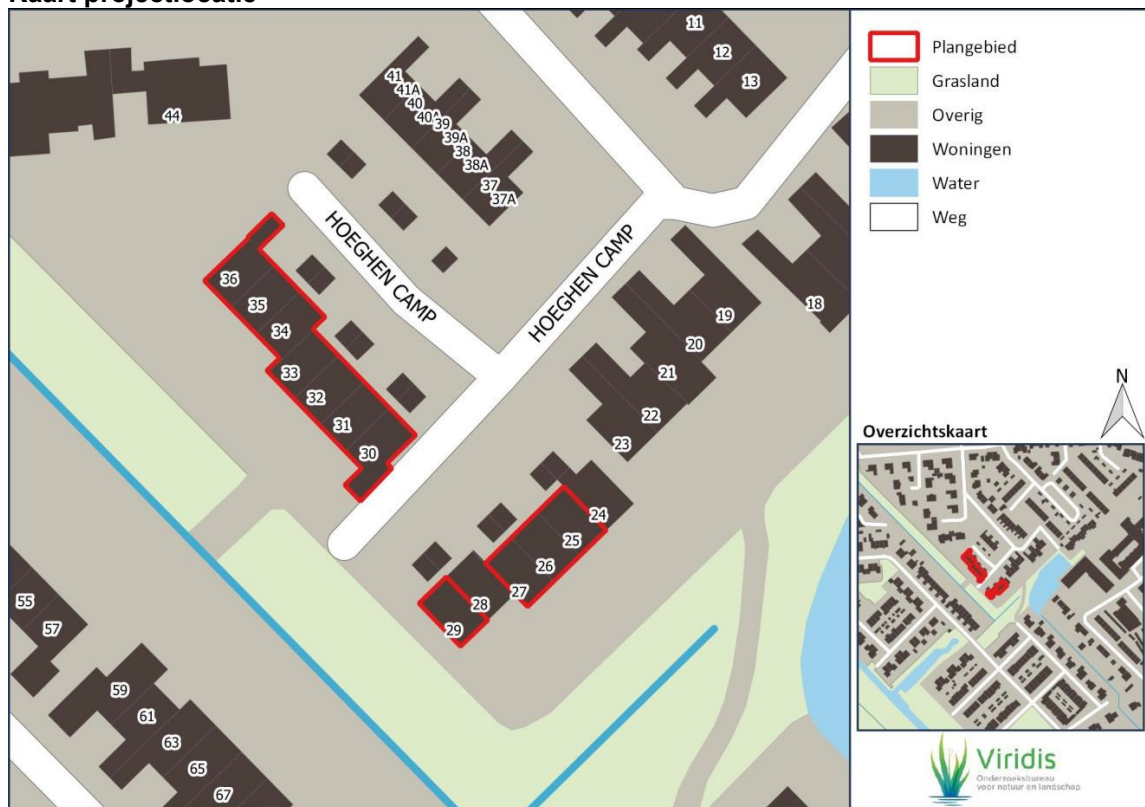
Bijlagen:

- Bijlage 1: Kaart projectlocatie
- Bijlage 2: Kaart met ligging vervangende nestgelegenheden

BIJLAGE 1

Kaart projectlocatie

Figuur 1: Ligging van projectlocatie Hoeghen Camp te Heukelum en ligging van de te renoveren panden in de wijk (rood omkaderd).

BIJLAGE 2

Kaart vervangende voorzieningen

Figuur 2: Locaties te plaatsen mussenvides.